

Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaat
/MAANI

19. maj 2020
Sags nr.: 2020 - 8086

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamit sisamangornermi ulloq 14. maj 2020 nal. 13-mut, Ataatsimiittarfik Erling Høeghimi ammasumik siunersiorneqarnissamut ageqqusissummut atatillugu.

Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu aatsitassat pillugit suliassaqaqarfimmi Naalakkersuisut suliniutaat, taakku killiffii, matumani aamma Naalakkersuisut coronavirusip ajornartorsiortitsinerata nassataanik aatsitassarsiornermik ingerlatseqatigiiffinnut piumasaqaatinik qasukkaanerat, aatsitassanik radiop qinngualanilinnik piiaanissamut akuersissutit, Naalakkersuisut aningaasaliissutissat pillugit Amerikamiut naalakkersuisuinik isumaqatigiissutaat, pingaartumik pingaarnertut aatsitassanut suliassaqaqarfimmut aningaasaliissutit kiisalu Aatsitassat pillugit Isumalioqatigiissitamik pilersitsiniarnerup ineriartornera pillugit Aningaasaqarnermut, Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamit siunersiorneqarnissamut aggersarneqarpoq.

Apeqqutinut matuma siuliani allassimasunut kiisalu apeqqutinut marlunnut allakkatigut akissuteqarnissamik innersuussivigineqartunut malitseqartitsilluni kalaallisut danskisullu tamatuma kingorna allakkiaq, matumuuna nassiunneqarpoq.

**Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap
oqaaseqaatai apeqqutaalu:**

- 1. Naalakkersuisut coronavirusip ajornartorsiortitsinerata nassataanik aatsitassarsiornermik ingerlatseqatigiiffinnut piumasaqaatinik qasukkaanerat pillugu paasissutissinneqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.**

a) Qasukkaanerit sorpiaappat?

AKISSUT: Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq COVID19 pissutigalugu ajornartorsiornerup malitsigisaanik aatsitassarsiornermik suliaqartunut atugassarititaasunik qasukkartitsigallarnissaq pillugu allakkani 4. maj 2020-imeersuni Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissummik nassiussivoq. Ilisimatitsissut suliniutinut marlunnut kingullernut tunngassuteqarpoq; Oqartussanut akiliuteqarneq aammalu qularnaveeqqusiineq.

Qasukkartitsineq suliniutini pingasuni aalajangersimasuniippoq:

- 1) Ukiumoortumik aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffiit, tassaasut aningaasat ingerlatseqatigiiffiup ukiumi pineqartumi aatsitassarsiorluni misissuineranut minnerpaamik atugassai, kisermaassisussaatitaalluni aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinut tamaginnut 2020-imi 0 koruuninngortinneqarpoq.

Aalajangiineq ulloq 2. april 2020 Naalakkersuisut aalajangiuppaat.

- 2) 2020-mut oqartussat suliarinninnerannut qaammatit pingasukkaarlugit akiligassiineq, tamatumunngalu aningaasat akiligassat kinguartinneqarput, aammalu 2021-imi qaammatit pingasukkaat pingajuannut akiliisitsineranut ilanngullugu akiligassiissutigineqassallutik.

Aalajangiineq ulloq 30. april 2020 Naalakkersuisut aalajangiuppaat aammalu ilisimatitsissummi 4. maj 2020-imeersumi Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut nassiullugu.

- 3) Tunngavissat aalajangersimasut atuutsillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartut, sumiiffinni akuersissuteqarfiusumi iluarseeqqinnissamut aamma avatangiisinik alapernaarsuinissamut aningaasaqarnikkut qularnaveeqqusiisimasut, qularnaveeqqusiussamik 50 %-ii tikillugit tigusinnaavaat.

Aalajangiineq ulloq 30. april 2020 Naalakkersuisut aalajangiuppaat aammalu ilisimatitsissummi 4. maj 2020-imeersumi Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut nassiullugu.

- b) **Qasukkaanerit ingerlatseqatigiiffinnut kiisalu Nunatta Karsianut piffissami qanittumi ungasissumilu qanoq sunniuteqartussat Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpat?**

AKISSUT:

Aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffeqarneq pillugu

Aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffeqarneq pillugu suliniummi siullermi aatsitassarsiorluni misissuinnermut ingerlatseqatigiiffiit 2020-mut ingerlatassaasa minnerpaaffissaannut Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaataat nalinginnaasut qasukkartinneqarput. Ingerlatseqatigiiffiit angalanernut killilersuinerit pissutigalugu 2020-mi aasaanerani ingerlatassatut pilersaarutigeriikkatik piviusunngortikkuminaatsissagaat ilimanarpoq.

Suliniuteqarneq taanna maannakkut Aningaasanut inatsit naapertorlugu isertitanut aningaasartuutinullu sunniuteqanngillat.

2020-mut aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffiit isumakkerneqarnissaannut allatut periarfissaq tassaavoq, aatsitassarsiorluni misissuinnermut ingerlatseqatigiiffiit pisussaaffimminnik 2021-mut nuussisinnaanerit, tassani taakkua taava ingerlanneqassallutik. 2020-imiit piumasaqaatit ingerlateqqinneqartut ilanngullugit 2021-imi aatsitassarsiorluni misissuinissamut pilersaarut naammassineqarsinnaanngippat, piumasaqaatit tamarmiusut affaasa akilerneqarnissaat imaluunniit akuersissutip utertinneqarnissaa Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat.

Naalakkersuisut taamatut killilersuinnermini kinaassusersiunngitsumik, sulianut tunngasumik aammalu annertoqqatigiimmik pinninnissaq tamatigut eqqarsaatigisariaqarpat, taamaattumik Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisup pisut ingerlaavartumik nalilersortassallugit immaqalu COVID19 pissutigalugu inissisimanerup ungasinnerusumut sunniinissaannut nalilersuissalluni.

Naalakkersuisut 1999-imi aammalu piffissami 2015 – 2018 assingusunik iliuseqartarsimapput. Siornatigut qasukkartitsinnermut taamanikkut aningaasaqarnikkut nunarsuarmi ingerlanerliulernerneq pissutaavoq.

Oqartussat suliarinninnerat pillugu

Suliniutit oqartussat suliarinninnerannik kinguartitsinissamut tunngasut akiliinissanut kinguartitsinerupput. Tamanna maannakkut ingerlatseqatigiiffinni aningaasaatinut tigoriaannartut neriulluarnartumik kinguneqarpoq.

Ilisimatitsissummi siusinnerusukku nassiunneqartumi allassimasutut, 2021-imi qaammatit pingasukkaat aappaanni aatsitassanut suliaasaqarfimmi oqartussat suliarinninnerannut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussanut akiitsut katillugit 14 mio. koruunit missaannik annertussuseqassasut, naatsorsuutigineqarpoq.

Annaasaqaataasinnaasut aallaaviatigut assigiinngitsunik pingasunik iliuuseqarfigineqarsinnaapput:

1. Annaasat annikinnerusut Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup aningaasanut inatsimmi kontuinit akilerneqassapput,
2. Annaasat annertunerusut, ingerlatsinikkut amigartooruteqarnermik kinguneqartut Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup aningaasanut inatsimmi kontuinit akilerneqassapput, naatsorsuutitigut nassuiaatinik tunniussaqaarluni,
3. (2)-mut allatut periaasissaasinnaavoq annaasat annertunerusut ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut aningaasalersorneqarnerat.

Illassutitut aningaasaliissutissat, kontumi pingaarnermi 66.01.05-imi 20 mio. koruunit missaannik annertussusilinnik atuinerssutaasunik nuussisinaanissamut Naalackersuisunut piginnaatitsisussat, suliarineqarnissaat, akuerineqarnissaat aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunneqarnissaat sulissutigileruttorpara aammalu sapinngisamik piaartumik qulakkiissallugu.

Qularnaveeqqusiinerit pillugit

Qularnaveeqqusiissutit appartinneqarnerat aningaasanut inatsimmut sunnuteqartussaangilaq.

Akuersissutitut qularnaveeqqusiissummik tunniussiviusinnaasunut takussutissiaq

Qularnaveeqqusiinerit aningaasanngorlugit toqqorsivimmiitinneqartut 50 %-ii tikillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumut tunniunneqarsinnaasut, Naalackersuisut ulloq 30.

april 2020 akueraat. Aningaasat ukiut marluk iluanni utertinneqassapput.

Akuersissut	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	27. marts 2020 aningaasat toqqorsivimmiitinnegartut katillugit	Aningaasat tunniunneqarsinnaasut
2016-30	Ironbark A/S	13.775.170	6.887.585
2015-39	Hudson Greenland A/S	10.000.000	5.000.000
2014-21	Greenland Ruby A/S	17.123.242	8.561.621
2008-29	Black Angel Mining A/S	7.927.480	3.963.740
2015-08	Dundas Titanium A/S	1.987.136	993.568
KATILLUGIT		Miss.	25.000.000

Pisinnaatitsissummik pigisaqartut makkua qularnaveeqquusiissutaat tunniunneqassanngillat:

Akuersissut	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	27. marts 2020 aningaasat toqqorsivimmiitinnegartut katillugit
2013-31	London Mining Greenland A/S	7.462.594
2003-05	Nalunaq A/S	2.646.497

Inuussutissarsiortunut ikiorsiineq illugu nalinginnaasumik isiginninneq

Suliniutissat COVID-19-p kingunerisaanik ajornartoornerup nalaani, pisinnaatitsissummik pigisaqartut ilaasa aningaasalersuinissamik pisariaqartitsisinaaneranni, kisiannili

aningaasalersuisussarsiniapiloorsinnaaneranni,
pisiinnaatitsissummik pigisaqartumut tapersiinnaasut
Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Aammattaaq
naatsorsuutigineqarpoq suliniutissat Kalaallit Nunaanni
aatsitassarsiorluni misissuinnermut piiianermullu
soqutiginninnerujussuarmik attassiinnartitseqataasinnaasut
kiisalu Kalaallit Nunaata suliffissuit piffissami ajornartorsiorfiusumi
ikiorsilaarnissaannut piumassuseqarnera pillugu
aatsitassarsiornermik inuussutissarsiateqartunut pitsaasumik
takutitsivigineqassasut.

- c) Naalakkersuisut ikiorsiissutit nalinginnaasut
inuussutissarsiorluni allanut aamma atuuttut saniatigut
aatsitassarsiorluni suliaasaqarfimmi suliffeqarfimmut
ikiorsissuteqarnissamik pilersaaruteqarpat?**

AKISSUT:

Maannakkorpiaq aatsitassarsiornermut suliaasaqarfiup iluani
suliffeqarfimmut immikkut annertunerusumik tapersiinnissamut
aaqqissuussinernik atuutsitsilernissaq
pilersaaruteqarfigineqanngilaq.

Taamaattoq erseqqissarneqassaaq, Naalakkersuisut pisunik
nalilersuinnerminni tamatigut kinaassusersiunngitsumik, sulianut
tunngasumik annertoqqatigiimmillu pinninnissaq eqqarsaatigalugit
iliuuseqartassasut, taamaattumik Aningaasaqarnermut
Aatsitassanullu Naalakkersuisoq pissutsinik aammalu
aatsitassarsiornermut suliffissuit COVID19 pissutigalugu
inissisimaneranni ungasinnerusumut sunniinerit
sunniuteqarsinnaanerannik ingerlaavartumik nalilersuissaaq.

Aatsitassarsiornermik inuussutissarsiateqartut
inuussutissarsiornermi annertuumik akiuussinnaassuseqarput
aammalu piffissap ingerlanerani neqeroorutini ujartuinnermilu
nikerarerit amerlasoorpassuusimapput annertuujusimallutillu,
ilanngullugulu inuussutissarsiorluni aningaasaliinerinut sunniinerit
pisarsimallutik. Taamaattumik ajornartoornerup anigorniarnissaa
nutaarsiassaangilaq aammalu inuussutissarsiorluni arlallit aamma
oqaatigaat, arlaatigut ajutooratik aniguiumaarlutik.
Imaassinnaavoq ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat
akiliisinnaajunnaartut, kisianni inuussutissarsiateqartut piffiit
neriulluarnartut takkukkumaarput.

2. Aatsitassat pillugit suliassaqarfimmi ingerlatat pillugit nalinginnaasumik paasissutissinneqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, tamanna pingaartumik aatsitassanik radiop qinngualanilinnik piaanissamut akuersissutitut tunngatillugu, taakku saniatigooralugit niuerutigineqarsinnaatillugit imaluunniit misissueqqaarnermut piaanermullu atatillugu avatangiisinut qanittunut ajortunik sunniuteqarsinnaatillugit.

a) Kalaallit Nunaata kujataani suliniutit marluk Kuannersuarni suliniutip kiisalu Killavaat Alannguanni suliniutip akornanni pingaarnersuisoqassappat, suliniut sorleq Naalakkersuisunit salliutissallugu Naalakkersuisunit piukkunneqarnerua?

AKISSUT:

Kujataani suliassanik marlunnik taakkuninnga pingaarnersuiunermi salliutitsinissamik Naalakkersuisut maannakkut siunertaqanngillat. Maannakkorpiaq Naalakkersuisut paasissutissanik pingaarnersuiuinissap pisariaqarneranut tunngassuteqartunik tigummisaqanngillat.

b) Suliniutini apeqqut a-mi taaneqartuni aatsitassat piiarniarneqartut uranimik imaluunniit 60 ppm-imit annertunerusumik radiop qinngualanilinnik allanik akoqarpat?

AKISSUT:

Kuannersuarni suliassaq uranitaqarpoq. Killavaat Alannguat taamaanngilaq.

Kuannersuarni Thorium agguaqatigiissillugu 0,03% (300 ppm Uran) aamma 800 – 1,000 ppm annertussuseqarpoq.

Killavaat Alannguanniipput agguaqatigiissillugu 22 ppm U aamma Th 55 ppm.

Kuannersuarniittuni taamaalilluni 60 ppm U sinnerneqarsimapput aammalu Killavaat Alannguat taamaagani.

- c) **Kuannersuit kiisalu Killavaat Alannguata akornanni aatsitassarsiorfimmik ataatsimik imaluunniit taakkunannga tamanik ammaanermi inuit pisinnaatitaaffiinik tunngaviusunik malinninnissaq Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarpa?**

AKISSUT:

Nunap inoqqaavisut pisinnaatitaaffinnut tunngatillugu, inuiattut – siullermik namminersornerulernerup kingusinnerusukkullu namminersornerup eqqunneqarneranni – suliassa qarfinni arlalippassuarni aalajangiisuusuni annertunerusumik nammineq aalajangiisarnissaq anguneqarpoq, ilanngullugu nunatsinnut aammalu pisuussutitsinnut pisinnaatitaaffeqarneq aammalu piginnittuuneq, kiisalu inuit pisinnaatitaaffiinik/innuttaasut pisinnaatitaaffiinik suliagarnermi. Taamatut aalajangiisinnaalerneq aamma nunatsinni aatsitassanik pisuussutitsinnik aqutsinissamut tunngatillugu atuuppoq, tassani inatsisartugut, Inatsisartuni oqartussaaqatigiilluni sulianik ingerlatitsinikkut, aatsitassanut politikki atuuttoq toqqarsimallugu, ilanngullugu uranimik piiaanissamut tunngatillugu.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut inuiaat pisinnaatitaaffii malillugit inuiattut akuerisaapput, Namminersornermut inatsimmi namminersortuunermit pisinnaatitaaneq qulakkeerneqarluni. Peqatigisaanik nammineq nunatsinni amerlanerussuteqarpugut. Taamaalilluta nunani allani nunap inoqqaavinut allanut sanilliulluta allaanerusumik inissisimavugut. Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput Kalaallit Nunaata iluani, innuttaasut pisinnaatitaaffii aallunneqartariaqartut. Innuttaasut pisinnaatitaaffiinik akuutitsineq VVM-mut aamma VSB-mut tunngatillugu suliap ingerlanerani matuma siuliani nassuiaanermi kalluarneqarpoq.

Assersuutigalugu Greenland Minerals A/S:

- Aug-okt 2014 ulluni 35-ini piareersaataasumik tusarniaanermut atatillugu tusarniaanermut akissuteqaatit katillugit 12-it tiguneqarput.
- Piareersaataasumik tusarniaaneq tunngavigalugu Terms of Reference (suliakkiissutinut najoqqutassaq) aammalu tusarniaanermut nalunaarusiaq tusarniaanermut akissuteqaatinik tamaginnik imaqartoq nutartigaasut suliarineqarput.
- Naatsorsuutigineqarpoq Kuannersuarni VSB-mut aamma VVM-mut nassuiaatit aallaavigalugit 2020-ip ingerlanerani tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassasog.

- Tusarniaalluni ataatsimiititsinerit arlallit ingerlanneqassapput.

Tamatuma saniatigut tamanut ammasumik ataatsimiititsinerit arlalippassuit, uranimut attuumassuteqartut, ingerlanneqarput:

- 2014-imi juunimi: Namminersorlutik Oqartussanit, DCE-mit aamma GEUS-imit aallartitat Uummannamut, Ilulissanut, Aasiannut, Kangerlussuarmut aamma Sisimiunut urani pillugu paasissutissiiniarlutik angalapput. KNR danskisut kalaallisullu tv-kkut aallakaatitassiorpoq.
- maj/juni aamma august 2015: Namminersorlutik Oqartussanit, DCE-mit, GEUS-imit aamma AAU-mit allartitat Maniitsumut, Nuummumut, Paamiunut, Narsamut, Qaqortumut, Nanortalimmut, Narsarsuarmut aamma Qassiarsummumut maj/juni aamma august 2015 urani pillugu paasissutissiiniarlutik angalapput. KNR raatiukkut aallakaatitassiorpoq.
- Ukiut ingerlaneranni Naalakkersuisunut ilaasortat assigiinngitsut ilaatigut urani aamma eqqartorneqarluni Kujataani innuttaasunik ataatsimiititsinerni peqataasarput.
- Kuannersuarni peqarfimmi piiaanissamik qinnuteqaateqarnermut atatillugu 2020-ip ingerlanerani tamanut ammasumik tusarniaalluni ataatsimiititsinerit arlallit ingerlanneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Tamatuma saniatigut GME ukiut ingerlaneranni paasissutissiilluni soqutigisaqartunillu ataatsimiititsinernik arlalinnik ingerlatsisimavoq.

Saqqummersitat uranimut tunngassuteqartut

- Ukiuni marlunni kingullerniinnaq saqqummersitat uranimut tunngassuteqartut makkua suliarineqarput tamanullu ammasumik saqqummersinneqarlutik.
- Australien-mut urani pillugu angalanermut nalunaarusiaq (2014).
- Canada-mut urani pillugu angalanermut nalunaarusiaq (2015).
- Kalaallit Nunaanni uranimik piianeq pillugu paasissutissat pissusiviusullu (Uran 2015).
- Uranimut tunngatillugu nunanut allanut politikkikkut piginnaatitaanerit pillugit akissuteqaat.
- Tamatuma saniatigut siusinnerusukkut saqqummersitat arlallit suliarineqarput, soorlu urani pillugu nassuiaat (bind

1+2), urani pillugu quppersagaq, uranimik paaaneq avammullu annissuineq pillugit nalunaarussiaq, akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarneranut tunngasut pillugit nalunaarussiaq, nunani tamalaani pisussaaffinnut takussutissiaq, Kuannersuit pillugit paasissutissat, allarpassuillu.

Paasissutissiisarneq:

- Saqqummersitat tamarmik, ilanngullugit matuma siuliani taaneqartut kiisalu nalunaarussiaq aatsitassanut tunngassuteqartut allat, soorlu VSB-mut nassuiaatit aamma IBA-mut isumaqatigiissutit, uani www.naalakkersuisut.gl nassaarineqarsinnaapput.
- KNR 2015-imi maajimi Narsami urani pillugu innuttaasunik ataatsimiititsinermit toqqaannartumik raatiukkut allakaatitsivoq.
- KNR 2014-imi juunimi urani pillugu paasissutissiiniarluni angalaneq pillugu marlunnik immikkoortulimmik tv-kkut aallakaatitassiorpoq.
- GEUS-ip urani pillugu saqqummersitaa 2015-imi sapaatit akunnerini 39/40-imi Sermitsiami aamma AG-imi ilanngutassiatut agguanneqarpoq. Tamatuma saniatigut saqqummersitaq innuttaasunik ataatsimiititsinerni aamma Kujalleq Kommunimi, ilinnianertuunngorniarfinni aammalu nunaqarfanni allaffinnut tamaginnut agguanneqarpoq.
- Aatsitassarsiorluni ingerlatanik allatigut paasissutissiisarneq Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigoortumik, aviisitigut, TV-kkut, Radiokkut, saqqummersitatigut aammalu ilaatigut innuttaasunik ataatsimiititsinermit, isumasioqatigiinnerni ataatsimeersuarnernilu iliuuseqarluni paasissutissiiniikkut, pisarpoq.

- d) **Kommuni Kujallermi innuttaasut ilanngutsinneqarnissaat Naalackersuisunit isumaliutigineqarpa, tamanna assersuutigalugu Kuannersuarni imaluunniit Killavaat Alannguanni aatsitassarsiorfimmik pilersitsinissaq aalajangiunneqassappat innuttaasunik taasititsinikkut?**

AKISSUT:

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup siuliani aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutip ataani atugassarititaasut tamaasa naammassisimappagit aammalu piiarneqarsinnaasumik peqarfimmik paaaviginiakkaminik killissalersuisimappat, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq paaanissamut akuersissummik tunineqarnissamik pisinnaatitaavoq.

Aalajangersakkamut siunertaavoq ilaatigut aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiit Kalaallit Nunaannut pilersinnissaat. Aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiit inatsisini piumasaqaatit naammassisimagunikku, pisuussutinik nassaarineqartunik paaanissamut aalajangersimasumik annertussusilimmik qulakkeersimangikkunikku, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni ingerlatassani aningaasaliiumanissaat naatsorsuutigineqarsinnaanaviangilaq.

Innuttaasunik taasititsineri paaanissamut pisinnaatitaaneq apeqquserneqartussaavoq, tassami atugassarititaasut pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu allatigut naammassisimasai, taamaalilluni paaanissamut akuersissummik tunineqarnissamik pisinnaatitaanermik malitseqanngissinnaammata. Innuttaasunik taasititsineri naaggaarnerup taamatut pisinnaatitaaffeqarneq killilersinnaassavaa. Kalaallit Nunaata inatsisini naalagaaffittut inissisimanagera taamaalilluni isornartorsiorneqarsinnaassaaq. Tamatuma qularnanngitsumik Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni misissuineq pilerinannginnerulersittussaavaa.

Innuttaasunik taasititsinerit piumasaannarmik atorineqassanngitsut Naalackersuisut isumaqarluinnarput. Oqaluttuarisaaneq isigalugu innuttaasunik taasititsineq ilaatigut taamanikkut EF-imi ilaasortaanertut, Namminersornerulerup eqqunneqarnissaatut aammalu Namminersornerup eqqunneqarnissaatut, ittunut apeqqutinut annertuunut tunngassuteqarsimapput. Taamaalilluni innuttaasunik taasititsinerit pingaartumik namminersortuunerup tiguneqarnissaanut tunngatillugu atorineqartarsimapput.

Aatsitassarsiornermik suliasani innuttaasut akuutinneqartarnissaat Naalakkersuisut pingaartittorujussuaat.

Ingerlatseqatigiiffik piaanissamut akuersissummik qinnuteqarpat, qinnuteqaat tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassasoq, inatsisitigut piumasaqaatigineqarpoq. Piffissami tusarniaaffiusumi illoqarfinni nunaqarfinnilu kalluarneqartussani innuttaasunik ataatsimiititsisoqartarpoq. Tassani Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartarput. Taamaattoq tusarnaernerup naareernerani, piaanissamut akuersissummik tunniussisoqassanersoq kiisalu piumasaqaatit suut suliasamut piumasaqaatigineqassanersut, Naalakkersuisut aalajangiisussaapput.

Naalakkersuisut oqartussaaqatigiinnermi sulianik ingerlatitsinikkut toqqagaapput, aammalu Naalakkersuisut aatsitassanut politikkiat atuuppoq. Tamatuma saniatigut Inatsisartut 2013-imi aalajangerput, uranimik piaanissamut akuersaanngilluinnarnissaq atorunnaarsinneqassasoq. Tamanna oqartussaaqatigiilluni aalajangiineruvoq, Naalakkersuisut malissallugu pisussaaffeqarlutik.

Kuannersuarni aamma Killavaat Alannguanni suliasanut atatillugu innuttaasut taasitinneqarnissaannik Naalakkersuisut pilersaaruteqanngillat.

e) USA Kuannersuarni Killavaallu Alannguanni aatsitassarsiornermik suliniutini akuutinneqarpa?

AKISSUT:

US Department of State aamma Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummut tunngatillugu, Kuannersuarni aamma Killavaat Alannguanni suliasanik taamaallaat akuutitsiviusunik suliniutissaqanngilaq imaluunniit ingerlatassaqarani.

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummut ilaatillugu 2019-imi aasaanerani Narsarsuup aamma Narsap eqqaanni sumiiffimmi 2.800 km² missaannik annertussusilimmi airborne hyperspectral atorlugu misissuineq ataatsimoorluni aningaasalersorneqartoq ingerlanneqarpoq, tassani aamma sumiiffimmit tamarmit aatsitassanik misissugassanik katersisoqarluni. Nunap immikkoortuni sumiiffiit akuersissuteqarfiusut sumiiffinnut kisermaassisussaataaffimminnukartitsinissamut kiisalu paasissutissanik nalunaarsukkanik allanik assigiinngitsunik

pissarsititsinissamut suleqataarusuttorujussuusimapput. Paasissutissat nalunaarsukkat taakkua suliarineqaleruttorput aammalu 2021-imi tunniunneqarnissaannut tamanullu saqqummiunneqarnissaannut nalilersorneqaleruttorlutik.

Inussiarnersumik eqqumaffigeqquneqassaaq, aatsitassarsiorluni misissuinermut piiaanermullu ingerlatseqatigiiffiit ingerlatseqatigiiffiummata namminersortut, aammalu teknikkimut, aningaasaqarnermut imaluunniit siunnersuinertut isikkulimmik assigiinngitsunik suleqateqarnissamut akuerineqaqqaartussaanaatik. Naalakkersuisut pingaarnertigut taamaallaat tuniniaaneq aamma avammut annissuineq akuerisussaavaat.

Ilisimasavut malillugit, USA-p naalakkersuisui suliassani taaneqartuni marlunni taakkunani toqqaannartumik akuutinneqanngillat. Taamaattoq suliassat marluk tamarmik, immaqalu aamma Kalaallit Nunaanni suliassat allat arlallit, suliassaminnut aningaasaqarnikkut tapersiivigineqarnissamik qinnuteqarniarlutik USA-mi naalakkersuisunut qaninngoorsimassasut ilimanaateqartorujussuuvoq – pingaartumik tamanut ammasumik annertuumik soqutiginnilluni USA-p takutitsinerata kingorna.

USA soorunami aatsitassarsiorluni suliassanut tamaginnut aningaasalersuinissamut namminersortunik aningaasaliisussarsiorfigissallugu nunatut naleqquttorujussuuvoq.

f) Aatsitassarsiorluni suliniutit suut USA-mit akuuffigineqartut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigineqarsinnaappat?

AKISSUT:

USA-mi naalakkersuisut aatsitassarsiorluni suliassani immikkuullarissuni akuunerannik Naalakkersuisut ilisimasaqanngillat. Taamaattoq amerikamiut aningaasaliisartut namminersortut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni suliassanik aningaasalersuinermi akuunissaat ilimanaateqartorujussuuvoq. Tassami suliassat arlalippassuit aningaasanik niuerfinni tamanut ammasuni nalunaarsorsimasuusarput, tassani ingerlatseqatigiiffinni kina aningaasaliisinaanersoq killilersorneqarani.

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi periarfissaqarfiusunik nalinginnaasumik nittarsaassinitsinnut ilaatillugu Naalakkersuisut nunanit assigiinngitsunit arlalinneersunik aningaasaliisartunik

namminersortunik naapitsisarput. Taamatutaaq aamma USA-miit, Kina-miit aammalu nunanit allaniit naalackersuisut aallartitaat Kalaallit Nunaanni periarfissat suunersut paasissutissanik ujaasisarnerat, nittarsaassisarneq eqqarsaatigalugu, nalinginnaalluinnarpoq.

- g) **Aatsitassarsiorfinnit ilaatigut aatsitassanik radiop qinngualanilinnik paaaffiusunit ujaqqat atugassaangitsut (taillings) igitassallu allat sumut inissinniarneqarnersut Naalackersuisunit paasissutissiissutigineqarsinnaava?**

AKISSUT: (Apeqqummut tassunga akissuteqarnissamut Aatsitassanik Suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit akissutissamik piniartoqarpoq)

Assersuutigalugu Kuannersuarnut atatillugu inissiivissatut siunnersuutigineqartut pillugit paasissutissat, suliassamut nassuiaatini pinngitsooratik ilaasussaapput aammalu 2014-imi aggustimiit oktobarimut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqartuni tamanut saqqummiunneqarlutik.

Paasissutissat Naalackersuisut tusarniaanermut nittartagaanni aammalu tusarniaalluni ataatsimiititsinernit paasissutissiillunilu ataatsimiititsinernit, tamatuma kingorna ingerlanneqartunit, najoqqutassani, pissarsiarineqarsinnaapput. Ataatsimiititsinernit taakkunannga najoqqutassat aamma Naalackersuisut nittartagaanniippat.

- h) **Igitassat assersuutigalugu Narsap imeqarfiata qulaani tatsimi Taseq'mi inissinneqarnissaat suli pilersaarutaappat, illoqarfiup imermik pilersorneqarneranik sakkortusisamik nakkutilliisoqassanersoq Naalackersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat? Taamaappallu qanoq iliornikkut?**

AKISSUT: (Apeqqummut tassunga akissuteqarnissamut Aatsitassanik Suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit akissutissamik piniartoqarpoq)

Aatsitassanut oqartussaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 13-imi avatangiisinut maleruagassat malillugit aatsitassarsiorluni suliassanut atatillugu ingerlatanut avatangiisinut sunniisussanut tamaginnut nalinginnaasumik nakkutilliisuvoq nakkutiginnittuullunilu. Aatsitassanut oqartussaq aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat aammalu akuersissutini akuersissuteqarnernilu

atugassarititaasut allat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §86, imm. 2-mut naapertuuttumik malinneqarnerannut, nakkutilliisuuvoq.

VVM-mut nassuiaat akuerineqareerpat aammalu suliassap sukumiisortaasa naammassiviusussat tamatuma kingorna akuerineqareerneranni, Naalakkersuisut suliassamut pīaanissamut akuersissummik tunniussinissaq akuerisimappassuk, alapernaarsuineq ataasiakkaatigut qanoq ingerlanneqassanersoq inaarutaasumik aalajangersarneqartarpoq.

Alapernaarsuineranut pisussanut pilersaarutit suliassanut ataasiakkaanut tulluarsarneqartarput aammalu inaarutaasumik suliassamut teknikkikkut aaqqiissutissat sillimaffigineqartarlutik, tassami aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu tunngaviusoq pingaarneq tassaammat, avatangiisinut suleriaaseq pitsaanerpaat malinneqassasoq aammalu suliassamut teknologii pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq atorneqassasoq.

- i) **Aatsitassarsiorfinnik aatsitassanik allanillu radiop qinnualanilinnik pīaaffiusussanik pilersitsinissaq aalajangiunneqassappat avatangiisinik, pinngortitamik uumassusilinnillu innarliinnginnissamut naliliinerit pillugit Inatsisartunut ilaasortat tamakkiisumik ilisimatinneqarlutillu peqataatinneqassappat?**

AKISSUT:

Pīaanissamut akuersissummik tunniussinissaq sioqqullugu Inatsisartut ilisimatinneqassapput. Tamanna aatsitassarsiorluni suliassanut tamaginnut atuuppoq.

- j) **Aatsitassanik radiop qinngualanilinnik pīaanermik aallartitsineq naalagaaffeqatigiinni illersornissakkut upalungaarsimanikkullu annertusaasariaqarnermik nassataqassava? Taamaappallu USA tamatumunnga akuutinneqassava?**

AKISSUT (Apeqqut Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliassa qarfiinut tunngassuteqarmat, apeqqummut tassunga taanna akissuteqaateqarpoq):

Uranimik allanillu aatsitassanik qinngornernik ulorianartunik akulinnik piaanissamat akuersaanngilluinnarnissaq 2013-imi atorunnaarsinneqarmat, tamatuma kingorna nunanut allanut, illersornissamat, sillimaniarnermullu politikkimut tunngasut, uranimik allanillu qinngornernik ulorianartunik akulinnik Kalaallit Nunaanni piaanissamat avammullu annissuinissamat tunngassuteqartut, pillugit Naalakkersuisut aamma danskit naalakkersuisui isumaqatigiissuteqarput.

Isumaqatigiissut qinngornernik ulorianartunik akulinnik atortussianik isumannaallisaanikkut nakkutiginninnerup aammalu tunisassianut teknologinullu marloqiusamik atorneqartartunik avammut nioqquteqarnissamik nakkutiginninnerup isumagineqarnissaat pillugu danskit aamma kalaallit oqartussaasuisa suleqatigiinnerannut killissaliisuvoq. Suleqatigiinneq ataatsimoorluni nalunaarutini marlunni aammalu inatsisini matuma kingulianiittuni marlunni, ilaatigut tunisassianik teknologinillu marloqiusamik atorneqartartunik avammut annissuinerup nakkutigineqarnera ilaatigullu isumannaallisaanerup nakkutigineqarnera pillugit piviusunngortinneqartuni, aalajangersarneqarpoq.

Atomip nukinganik atortussiat sorsunnerunngitsumut atornissaannik nakkutilliineq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 621, 08/06/2016-imeersumi uranip sorsunnerunngitsumut atorneqarnissaa qulakkeerniarlugu, Kalaallit Nunaanni atomip nukinganik atortussianik sillimaniarnermik nakkutilliineq maleruagassiivigineqarpoq. Inatsisip kingunerisaanik Kunngaqarfiup Danmarkip suliassaqarfimmi nunani tamalaani sillimaniarnermik nakkutiginninnissamat pisussaaffini naammassisinnaalerpa, ilanngullugit Sakkunik atomitalinnik siammarterinnginnissaq pillugu Isumaqatigiissut, IAEA-mi sillimaniarnermik nakkutilliinermut isumaqatigiissut aammalu protokol-imut ilassut maliillugit pisussaaffiit. Taakkununnga ilanngullugu inatsimmi maleruagassat Kalaallit Nunaanni il.il. atomip nukinganik sorsunnerunngitsumut atuinissamat sillimaniarnermi nakkutiginninnissamik pisussaaffeqarneq pillugu nalunaarummi nr. 752, 10. juli 2019-imeersumi erseqqinnerusumik atuutsinneqalerput.

Tunisassianik marloqiusamik atorneqartartunik avammut annissuinermik nakkutiginninneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 616, 08/06/2016-imeersup kingunerisaanik Kalaallit Nunaat, sakkunik annertoorsuarmik aseruisartunik atuilluni ajortumeeriniarnermik siaruarterinernillu pitsaaliuinissamat nunani

tamalaani avammut annissuinermik nakkutiginninnermut politikikkut aqutsisuni, Nuclear Suppliers Group, Australien Gruppen, Wassenaar aamma Missile Technology Control Regime, ilaatinneqalerpoq. Tamatuma saniatigut maleruagassat tunisassianik teknologiinillu marloqiusamik atorneqartartunik ("dual-use") annissuinerup nakkutigineqarnissaa pillugu nalunaarummi nr. 684, 22. juli 2003-imeersumi aamma atuutsinneqalerput.

Matuma siuliani taaneqartuni danskit aamma kalaalit oqartussaasuisa akornanni akisussaaffeqarfiit aammalu suliassat agguagaanerat erseqqissarneqarput. Kalaalit Nunaata aamma Danmarkip akornanni suleqatigiinneq taamaalilluni inatsisini matuma siuliani taaneqartuni aammalu nalunaarutini taakkununga atasuni, Kalaallit Nunaata/Danmarkip IAEA-mi aqutsinerup iluani nunani tamalaani pisussaaffimminnik aammalu ilaatigut siaruartitsinnginnissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutinik malinninnissaannik qulakkeerisuni, aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata qinngornernik ulorianartunik akulinnik aatsitassanik paaanermut tunngatillugu nunani tamalaani pisussaaffimminnik naammassinninnissaa qulakkeerniarlugu, allaniit annertunerusumik iliuuseqarnissaaq imaluunniit akuutitsinissaaq pisariaqartinneqanngilaq.

- k) Namminersorlutik Oqartussat danskillu naalagaaffiata akornanni 2016-imi isumaqatigiissut naapertorlugu aatsitassanik radiop qinngualanilinnik, kiisalu aatsitassanik nalinginnaasumik sakkutooqarnikkullu atorneqarsinnaasunik (dual use) avammut tunisinermi naalagaaffik pingaarnertut akisussaasuvoq. Isumaqatigiissut taanna sulii atuuppa?**

AKISSUT (Apeqqut Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup suliassaqarfiinut tunngassuteqarmat, apeqqummut tassunga taanna akissuteqaateqarpoq):

Isumaqatigiissut 2016-imeersoq naapertorlugu danskit naalagaaffiat aatsitassanik qinngornernik ulorianartunik akulinnik kiisalu aatsitassanik inuiaqatigiinni taamatullu sakkutuunit (dual-use), kisianni nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkimut tunngasunut, Kalaallit Nunaanni uranimik allanillu qinngornernik ulorianartunik akulinnik paaanermut attuumassuteqartunut, taamaallaat akisussaasuulluni. Kalaallit Nunaat aatsitassanut suliassaqarfiup iluani

aalajangiisinnaatitaaffeqarpoq, soorlu assersuutigalugu ilaatigut misissueqqaarnissanut, aatsitassarsiorluni misissuinissamut, pīaanissamut akuersissutinik tunniussinermut, aammalu qinnuteqartunut aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartunut attaveqartuulluni isumaqatiginninniartartuullunilu.

Matuma siuliani akissuteqaammi taaneqartutut, suleqatigiinneq isumaqatigiisummi aalajangersarneqartoq, inatsisini marlunni taakkunani nalunaarutinilu taakkununnga atasuni, ilaatigut tunisassianik teknologiimillu marloqiusamik atorneqartartunik avammut annissuineramik nakkutiginninneq, ilaatigullu sillimaniarnermik nakkutiginninneq pillugit piviusunngortinneqartuni, atuutsinneqarpoq.

- l) Radiop qingualanerinik akulinnik matumani aamma uranimik akulinnik aatsitassarsiorfissat pilersaarusionerat pillugu danskit naalagaaffiat tamakkiisumik peqataatinneqartarpa?**

AKISSUT: (Apeqquut Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Iisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliassaqaarfiinut tunggassuteqarmat, apeqquummut tassunga taanna akissuteqaateqarpoq):

Akissuteqaatit matuma siuliani allassimasut (ad j aamma k) naapertorlugit danskit naalagaaffiat tamakkiisumik akuutinneqarpoq. Tamatuma saniatigut Danmarkimi nunanut allanut ministereqarfik aqqutigalugu IAEA-mut ukiut tamaasa qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarusiortoqartarpoq.

Taamaattoq erseqqissarneqassaaq, Kalaallit Nunaat aatsitassanut suliassaqaarfiup iluani aalajangiisinnaatitaaffeqarmat, soorlu assersuutigalugu ilaatigut misissueqqaarnissanut, aatsitassarsiorluni misissuinissamut, pīaanissanut akuersissutinik tunniussinermut, aammalu qinnuteqartunut aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartunut attaveqartuulluni isumaqatiginninniartartuullunilu.

3. Amerikamiut suliniutitut, pingaartumillu aatsitassanut suliaasaqarfimmi aningaasaliissutaat pillugit paasissutissinneqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

a) Aningaasat ilaat qanoq amerlatigisut aatsitassanut suliaasaqarfimmi atorneqarnissaat isumaliutaava?

AKISSUT:

Ataatsimut isigalugu 12,1 mio.\$ / 82 mio.kr. tassani pineqarput, suliaassanut ataanniittunut arlalinnut agguarneqarlutik.

Naalackersuisut ulloq 23. april 2020 suleqatigiinnissamik neqerooruteqarneq akueriniarlugu aalajangerput.

Suliniutitut tapersiissutit pingaartumik aatsitassanut aamma avatangiisini apeqqutitut kiisalu nukissiuuteqarnermut, inuussutissarsiornermut ilinniartitaanermullu suliaasaqarfiit iluanni suleqatigiinnissaq pillugu amerikamiut neqeroorutaattut isigineqarsinnaavoq.

Aatsitassanut nukissiuutinullu suliaassanut 8,6 mio. US\$ missaat missingersuusiarineqarput, taakkua ataanni suliaassanut assigiinngitsunut agguarneqarlutik.

b) Aningaasat sumorpiaq atorneqarnissaat Naalackersuisunit isumaliutigineqarpa?

AKISSUT:

Aningaasat aalajangersimasumik qanoq atorneqassanersut suli oqallisigineqarpoq. Naalackersuisut amerikamiut oqartussaasuinut atitunerusumik suleqatiginninnissaq kissaatigaat, tassani ilaatigut ujarassiornermi paasissutissanik nalunaarsukkanik katersineq tunniussisarnerlu, kiisalu suli sunniuteqarluarnerusumik ersarinnerusumillu aqutsilernissaq siunertaralugu malittarisassanik il.il. suliaqarnissaq pillugit suleqatigiittoqarluni.

Siunertaasuni pingaarnerni ilaatinneqarput:

- 1) Suliaasanik naliliisarnermut tunngatillugu pisinnaasanik inerisaanissamut tapersiineq, ilanngullugit avatangiisitut inuiaqatigiinnullu tunngasortaannut kiisalu aningaasalersuinerup aningaasaqarnerullu piviusunngortinneqarsinnaassuseqarnera eqqarsaatigalugit

- 2) Aatsitassarsiornermut nukissiuuteqarnermullu suliaasaqarfimmi inatsisit inuiaqatigiinnik eqqumaffiginnittut kiisalu nakkutilliineq Kalaallit Nunaata pissarsiaqarnissaanik qulakkeerisut nittarsaallugit
- 3) Nunaqarfinni illoqarfinnilu nukissiamik ataavartumik atuinerulersitsinissaq.

Pisussanut pilersaarutaasinnaasut, siunnertanut tapersiisut tassaapput:

- a) Aatsitassanut nukissiuuteqarnermullu suliaasaqarfiit pillugit siunnersuineq aammalu immikkut ilisimasallit misissuineri. tassani ilaatinneqarsinnaapput Kalaallit Nunaata nunani tamalaani unammillersinnaassuseqarnerannik pitsanngorsaanissamut, inatsisinik aamma nakkutilliinermi pinsinnaasanik pitsanngorsaanissamut ikiuunneq, taamaalilluni nunani tamalaani malitassanut naapertuutilersillugit, aammalu aatsitassarsiorfinnik avatangiisitigut piujuartitsisumillu ineriartortitsinissaq qulakkeerneqarluni.
- b) Ujarassiornermit paasissutissanik nalunaarsukkanik aqutsineq aamma ataatsimoorluni ujarassiornikkut misissuinerit. Tamanna ilisimatusarnikkut paasissutissanik nalunaarsukkanik aqutsineq pillugu suleriaatsinik sapinngisamik pitsaanerpaanik ineriartortitsinermut tapersiissaaq. Paasissutissat nalunaarsukkat ilusaannik eqqoqqissaartumik ineriartortitsinerup saniatigut, aningaasaliisartut pimoorussisut kajumilersinnissaat siunertaralugu.
- c) Aatsitassanik qaqutigoortunik misissuegqaarnerit ingerlanneqarsinnaassusaat Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aatsitassanut qaqutigoortunut tunngatillugu suliaasamut teknikkikkut aningaasaqarnikkullu piunasaqaatinik paasisimasaqarnerulersinniarlugu, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik immikkut ilisimasallit misissuisinnaanerat.
- d) Aatsitassarsiornermut nukissiuuteqarnermullu ilinniartitaaneq Pinsinnaasanik inerisaanikkut aammalu atuartitsinermi najoqqutassanik ineriartortitsinikkut, Aatsitassalerinermut Ilinniartarfimmu tapersiineq
- e) Nukissiuutinut ataavartunut tunngatillugu teknologiikkut aqqiissutissanut tapersiineq Nukissiorfinni nukissiuutinik ataavartunik atuinerup

ineriartortinneqarnissaa pillugu Naalackersuisut
pilersaarutaannut tapersiineq .

**c) Qanoq aningaasat atorneqarnerannut Amerikami
naalackersuisut sunniuteqassappat?**

AKISSUT:

Suleqatigiilluni suliassanut immikkuullarissunut
aalajangersimasunullu isumaqatigiissuteqartoqassaaq, tassani
pissutsit erseqqinnerusut nassuiarneqassallutik, ilanngullugit
suliassanut aalajangersimasunut neqeroortitsineq, akiliinernut
pisussaaffiit, paasisanut paasissutissanullu nalunaarsukkanut
pisinnaatitaaffiit, piffissamut killiliinerit il.il.

Suliassanut isumaqatigiissutit immikkuullarissut
aalajangersimasullu tamarmik, isumaqatigiissutigineqarneranni
sapingisamik sukkanerpaamik tamanut
saqqummersinneqartassasut Naalackersuisut
naatsorsuutigisinnaavaat.

**d) Aningaasat assersuutigalugu ujaqqat pillugit
paasissutissanik katersinermut atorneqassappata
paasissutissanut taakkununnga tunngatillugu USA qanoq
pisinnaatitaaffeqassava?**

AKISSUT:

Aningaasat ujarassiornermi paasissutissanik nalunaarsukkanik
katersinermut, nassuiaanermut, misissueqqissaarnermut il.il.
atorneqassappata, paasissutissanut nalunaarsukkanut,
nassuiaanernut, misissueqqissaarnernut il.il. taakkununnga
pisinnaatitaaffinni, minnerpaamik Naalackersuisut
suliassa qarfimmi periusissiaat malinneqassasoq,
Naalackersuisuni tunngavigineqassaaq. Tassa imaappoq,
paasissutissat nalunaarsukkat aamma paasisat il.il.
akeqanngitsumik sukkasuumillu tamanut
saqqummersinneqarsinnaassasut. Siunnerfigineqarpoq suliniutit
taakkua Kalaallit Nunaannut iluaqutaassasut aammalu immikkut
soqutigisaqarneq isiginiarneqassanngitsaq.

4. Aningaasanut Inatsimmi Aatsitassat pillugit Isumalioqatigiissitamik pilersitsinissamut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq (kontu pingaarneq 67.01.09). Aatsitassat pillugit Isumalioqatigiissitamik pilersitsinissamik suliaqarnerup killiffia pillugu paasissutissinneqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, matumani aamma:

a) Isumalioqatigiissitamut suliaakkiissutissap imarisassai pillugit Naalackersuisut qanoq isumaliuteqarpat?

AKISSUT:

Aatsitassat pillugit isumalioqatigiissitamut suliaakkiissutinut najoqqutassamut aamma suleriaasissamut missingiutaagallartooq pigineqarpoq.

Suliaakkiissutinut najoqqutassamut missingiummi siunnersuutigineqarpoq, isumalioqatigiissitap suliaqarnera , aatsitassanut inatsimmut taassumalu aqunneqarneranut inassuteqaatinik inerneqassasoq. Aalajangersimalluinnartumik maannamut paasineqarpoq isumalioqatigiissitap suliaassai tassaassasut i,

- Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 imm. 3 Kalaallit Nunaanni suliarinninnernut tunngasup nalilersorneqarnera,
- sanaartornermi asimilu ingerlatassanut qularnaveeqqusiissummik nalilersuineq,
- Aatsitassanut oqartussap suliaassanik suliarinnittarnera qanoq pisariillisinneqassanersoq, aammalu suliffissuarnik ineriartortitsinissamut pitsaanerpaamik tunngavissaqalersitsinissap nalilersorneqarnerat,
- aamma pisinnaatitsiissummik pigisaqartut aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffiink aammalu aatsitassarsiorluni misissuineranut naatsorsuutini aningaasartuutit suut ilanngunneqarsinnaanersut, nalilersuineq.

Naalackersuisut akuersissuteqartinnagit inassuteqaatit Inatsisartunut saqqummiunneqassapput .

b) Susasaqartut attuumassutillit akuutinneqarnissaat qanoq Naalackersuisunit qulakkeerniarneqarpa?

AKISSUT:

Suliakkiissutitut najoqqutassamut missingiummi siuliani taaneqartumi siunnersuutigineqarpoq, Aatsitassat pillugit isumalioqatigiissitaq 5-nik ilaasortaqaassasoq. Siulittaasumik aammalu siulittaasup tullianik toqqaasoqassaaq. Ilaasortat taakkua aatsitassanut suliassaqarfimmi sulianut ilisimasaqarnerat aammalu misilittagaqarnerat tunngavigalugit Naalackersuisunit toqarneqassapput. Sulianut ilisimasaqarnerit tassaasinnaapput, kisianni taakkununngaannaq tunnganani, aatsitassanut suliassaqarfiup iluani aningaasaqarnermut, ujarassiornermut, avatangiisinut imaluunniit inatsisinut tunngasut.

c) Inatsisartunik akuutitsinissaq Naalackersuisunit isumaliutigineqarpa – taamaappallu tamanna qanoq?

AKISSUT:

Suliakkiissutitut najoqqutassamut missingiut aamma suleriaasissaq tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassapput. Naatsorsuutigineqarpoq isumalioqatigiissitap suliassa inernerit Naalackersuisunit saqqummiunneqannginnerani tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassasut.

Isumalioqatigiissitap sulinera qaqugu aallartissanersoq, Naalackersuisut sulii aalajagiinngillat.

COVID-19 pissutigalugu ajornartoorneq Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut annertooujussuarnik unammilligassaqaalersitsivoq. Unammilligassaqaarnermi aningaasaqarnikkut attassisinnaaneq qulakkeerniarlugu, pisortat missingersuutaanni annertunerusunik sipaaruteqartoqarnissaa pisariaqarpoq. Isumalioqatigiissitap pilersinneqarnissaanut sulinissaanullu aningaasaliissutit aamma tamatuma sipaarniarnermi suliniutaasinnaasunut, taamaalillunilu pisortat missingersuutaanni amigaataalersussat annikillisitseqataasinnaasunut, tunngatillugu nalilersorneqartussaapput.

-oOo-

Siunnersuinerup nalaani isumaqatigiissutigineqarpoq apeqqutit makkua allakkatigut akineqarsinnaasasut:

COVID19 peqqutigalugu ajornartoornerup nalaani Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup nakkutilliinermik suliaqarnini qanoq ingerlassimaneraa, Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut, apeqquteqarpoq.

Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik COVID19 peqqutigalugu ajornartoornerup nalaani aammalu oqartussat allat assigalugit peqqusissutinik killilersuinernik malinnittussaasimavoq. Taamaattumik Greenland Ruby-mi aamma Hudson Resources-imi aatsitassarsiorfinni ingerlatsiviusuni ingerlatanik ornigulluni nakkutilliinissamut periarfissaqarsimanani. Taamaattoq ingerlatseqatigiiffiit ingerlaavartumik attaveqarfigineqarsimapput aammalu pingaartumik COVID19-mut tunngatillugu upalungaarsimaneq oqaloqatigiinnermi qitiutinneqarsimalluni. Taamatutaaq Naalackersuisoqarfik aatsitassarsiorfinni sulisunut angalanissamut killilersuinernik paasinninnissamut iliuseqarnissamullu ikiuussimavoq.

Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik aammattaaq VSB-mut, IBA-mut aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngasut pillugit suliassanik suliarinninnermut suliassaqarfimmi akisussaasuvoq, tassunga hvortil tilsyn under COVID19 pissutigalugu ajornartoornerup nalaani nakkutilliineq, nakkutilliinerit allat matuma siuliani taaneqartut assigalugit, ingerlanneqarluni.

Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit: Kujataani aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissummut kikkut qinnuteqarsimanersut apeqqutigaa.

Tamanut ammasumik tusarniaanerup ingerlanerani aatsitassarsiorluni misissuinissamut qinnuteqartut nalunaarutigineqartarnerat nalinginnaasumik suleriaaserineqanngilaq. Tusarniaanermut najoqqutassani qinnuteqaammut atatillugu nassiunneqartuni ilaatigut allassimavoq sumiiffiit sorliit qinnuteqarfigineqarnersut aammalu suut aatsitassarsiorluni misissuiffiginissaat kissaatigineqarnersuq.

Ingerlatseqatigiiffik Orano taaneqartoq aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissummik qinnuteqarsimanersuq, ataasiakkaatigut uppernarsarneqarsinnaanngilaq imaluunniit taamaannginnerarneqarsinnaanani.

Taamaattoq uppernarsarneqarsinnaavoq Kujataani aatsitassarsiorluni misissuiffiusussat marluk qinnuteqarfigineqarsimammata, tassani ilaatigut urani siunnerfigineqarluni.

Uppernarsarneqarsinnaavoq Bluejay Mining plc. ingerlatseqatigiiffik immikkoortortani Disko Exploration Ltd. Aqqutigalugu Kujataani aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinik marlunnik tunineqarsimammat. Akuersissutit taaguuteqartut 2020-03 aamma 2020-22, 1.014 km²-inik aamma 1.011 km²-inik angissusilinnik nunaminertaqarput. Akuersissutit marluk tamarmik 18. marts 2020 tunniunneqarput. Aammattaaq akuersissutit tamarmik atugassarititaasut nalinginnaasut tunngavigalugit

tunniunneqarput, tamannalu isumaqarpoq, ilaatigut aatsitassanik qinngornernik ulorianartunik akulinnik aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissuteqartoqarsimanngitsoq, takuuk aatsitassanik misissuinissamut atugassarititaasuni nalinginnaasuni imm. 101. Nittartakkaminni paasissutissiinerat paatsoorneqarsinnaasoq, Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup Aatsitassanut Aqutsisoqarfik aqutigalugu ulloq 23. april 2020 ingerlatseqatigiiffimmut eqqumaffigeqqoreepaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalackersuisoq